

Quin futur espera a les tres xemeneies de Sant Adrià?

De monstre a monument

Les tres xemeneies de Sant Adrià de Besòs s'han convertit, agradi o no, en un símbol d'identitat

El referèndum que s'havia de celebrar a Sant Adrià de Besòs aquest mes d'abril per decidir el futur de la central tèrmica s'ha ajornat a causa de la proximitat de les eleccions municipals. Tanmateix, el debat ciutadà continua ben viu i fins i tot s'intensifica.

Albert Punsola
albertpv@auna.com

» La central tèrmica de Sant Adrià de Besòs, amb les seves imponents xemeneies, no passa desapercebuda en la silueta urbana de l'àrea metropolitana de Barcelona. Les tres torres, d'uns 200 metres d'alçada, podrien desaparèixer si Endesa tira endavant els seus plans d'enderrocar-les l'any 2008. Després de gairebé 35 anys prestant servei, la vella central serà substituïda per una de més petita i més eficient, també al Besòs. La intenció de la companyia elèctrica no ha deixat indiferent la ciutat de Sant Adrià, fins al punt que l'alcalde Jesús Maria Canga havia anunciat un referèndum per Sant Jordi on els ciutadans diguessin la seva opinió, que finalment no es farà aquest mes.

Aquest és el segon ajornament d'una consulta popular sobre el tema. La

primera convocatòria estava fixada per al mes de febrer d'enguany. Tot indica que la nova data serà posterior a les eleccions municipals: des del consistori no es vol que la campanya pertorbi una decisió que cal meditar sense partidismes. Mentrestant, alguns ciutadans continuen manifestant el seu rebuig a la vella infraestructura fent referència a la importància de superar una etapa històrica i basant-se en consideracions estètiques. D'altres, en canvi, són partidaris de la conservació de la central per respecte a la història i perquè hi veuen una imatge que s'ha convertit en símbol d'identitat de Sant Adrià.

La conservació guanya adeptes. De moment els partidaris de la conservació han estat capaços d'organitzar-se i articular una plataforma que aplega la majoria d'entitats del municipi. El discurs dels col·lectius no es basa en la

simple reclamació que la central resti en peu sinó en una proposta de nous usos quan acabi la seva vida útil.

Una de les idees és que la infraestructura beneficiï vida social i cultural, com si compensés la comunitat pels costos en contaminació, i les molèsties, ocasionats des que va començar a funcionar als setanta. Aquesta idea s'està concretant en la possibilitat d'albergar un museu tecnològic dedicat a l'energia. No hi falten altres propostes com la de situar-hi un restaurant o un mirador. La vida posterior de la central s'està convertint en un condicionant per a la seva preservació fins al punt que molts partidaris de no enderrocar-la creuen que només val la pena mantenir-la si se'n garanteix un ús concret.

El municipi està celebrant actes de divulgació i debat on els adrianencs poden obtenir informació i contrastar punts de vista. D'aquí s'extreu una conclusió: la solució no implica l'estètica perquè aquest terreny és massa subjectiu i hi ha tantes persones que veuen bellesa en les torres com persones que hi troben una estructura opriment i lletja. En conseqüència, cal un altre enfocament per decidir sobre la qüestió i aquest només pot ser la visió cultural.

No gaire lluny de la tèrmica del Besòs, l'àrea del 22@ és una mostra de la creixent percepció d'antigues fàbriques com a referent que val la pena mantenir per a les futures generacions. La valoració del passat industrial ha esdevingut sinònim de progrés.

La veïna Barcelona s'ha mantingut al marge de la discussió que té lloc a Sant Adrià, però no ho han fet alguns habitants de Badalona que viuen a prop de la central; alguns d'ells a títol personal han manifestat el seu interès per poder-se pronunciar en una eventual consulta. Badalona va viure en el seu moment un debat semblant entorn del cèlebre pont del petroli que identifica la seva costa. Caldrà esperar un temps per veure si la central i les tres xemeneies segueixen el mateix destí. ¶

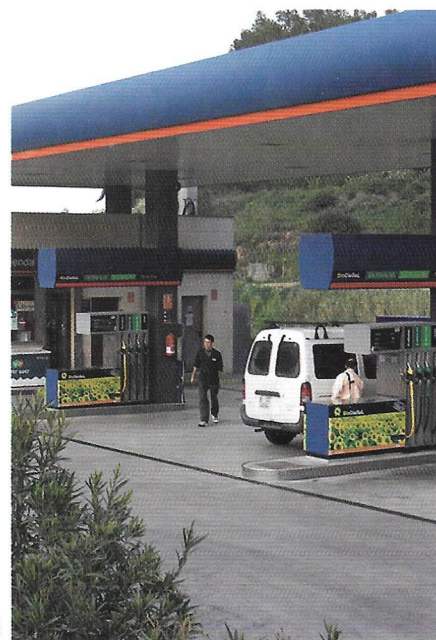
L'European Bio Fuel Summit se celebra el 17 i 18 d'abril a Madrid

Els biocombustibles, a debat

►► Madrid acull aquest mes una important trobada a escala europea que reunirà governs, empreses, científics i professionals del món del petroli i de l'automòbil per debatre sobre el futur dels biocombustibles. Aquests combustibles estan constituïts per agregats de matèria orgànica —deixalles, palla, fusta, llot, olis vegetals, cereals, etc.— que presenten un poder calorífic elevat. Des de fa uns anys s'han fet un lloc en el mercat com a alternativa als combustibles fòssils tradicionals —carbó i petroli— ja que generen menys emissions de gasos d'efecte hivernacle. No obstant això, molts científics apunten que la producció d'algunes de les plantes que serveixen de biocombustibles pot tenir contrapartides insostenibles. L'aposta

pels monocultius en aquest tipus de producció i l'elevat ús de fertilitzants, pesticides i maquinària que comporta acaba generant danys al medi ambient.

La cimera serà una bona ocasió per fixar criteris ja que s'hi ha convidat més de 30 experts mundials en la matèria. Les condicions de producció de biodièsel i la sostenibilitat són un dels temes principals per tractar. També es mostraran les darreres innovacions tècniques i es discutiran aspectes industrials i comercials d'un grup de productes que, tot i haver-se identificat com a alternativa "neta", segueixen generant controvèrsia. L'European Bio Fuel Summit se celebra el 17 i 18 d'abril al Palau de Congressos de la capital d'Espanya. ¶

Benzinera que ven biodièsel de Torrelles, a l'Alt Penedès

El món ha acceptat que ha de seguir el camí de reduir les emissions

Heterodoxos del canvi climàtic

►► Després de l'aparició de l'*Informe Stern* i sobretot del darrer pronunciament del Panell Intergovernamental sobre el Canvi Climàtic, el món sencer sembla haver entrat en una fase d'acceptació definitiva i irreversible del fenomen. No obstant això, encara hi ha algunes veus que segueixen qüestionant no tant que assistim a un canvi en el clima sinó el fet que sigui la humanitat la causant d'aquest canvi.

Sovint aquests heterodoxos han estat menystinguts sobre la base que es trobaven a sou de les grans multinacionals del petroli. Però la irrupció en el debat de l'antic editor de la prestigiosa revista *New Scientist*, Nigel Calder, ha sacsejat l'opinió pública sobretot perquè el clixé aplicat als heterodoxos no és vàlid en el seu cas. Calder va publicar primer un article a *The Times* afirmant que en cas d'ha-

L'activitat solar podria haver afectat el nostre clima

ver-hi canvi climàtic l'origen estaria en l'espai i concretament en l'evolució de l'activitat solar que en el curs de la vida de la Terra ja hauria incidit en

altres canvis notables com ara la Petita Edat de Gel, un període fred que comprèn des de la meitat del segle XIV a la meitat del segle XIX. Aquest període fred va posar fi a una era extraordinàriament calurosa anomenada Òptim Climàtic Medieval.

Nigel Calder és el coautor, juntament amb el científic danès Henrik Svensmark, de *The Chilling Stars A New Theory on Climate Change*, una obra recent en què es desenvolupa la teoria còsmica de les alteracions climàtiques i que, de moment, no té traducció ni catalana ni castellana. Sigui com sigui, és evident que pel principi de precaució la humanitat ha de seguir el camí de reduir les emissions. Com indica el títol del llibre, l'explicació que hi aporten Calder i Svensmark és de moment una teoria més. ¶

ARXIU